

Arrest

nr. 279 408 van 25 oktober 2022
in de zaak RvV X / VIII

In zake: X

Gekozen woonplaats: ten kantore van advocaat P. STAES
Amerikalei 122 bus 14
2000 ANTWERPEN

tegen:

de Belgische staat, vertegenwoordigd door de staatssecretaris voor Asiel en Migratie

DE WND. VOORZITTER VAN DE VIIIste KAMER,

Gezien het verzoekschrift dat X, die verklaart van Eritrese nationaliteit te zijn, op 28 april 2022 heeft ingediend om de schorsing van de tenuitvoerlegging en de nietigverklaring te vorderen van de beslissing van de gemachtigde van de staatssecretaris voor Asiel en Migratie van 29 maart 2022 tot afgifte van een bevel om het grondgebied te verlaten (bijlage 13).

Gezien titel Ibis, hoofdstuk 2, afdeling IV, onderafdeling 2, van de wet van 15 december 1980 betreffende de toegang tot het grondgebied, het verblijf, de vestiging en de verwijdering van vreemdelingen.

Gezien de nota met opmerkingen en het administratief dossier.

Gelet op de beschikking van 2 augustus 2022, waarbij de terechtzitting wordt bepaald op 29 september 2022.

Gehoord het verslag van rechter in vreemdelingenzaken I. CORNELIS.

Gehoord de opmerkingen van advocaat E. RAHOU, die loco advocaat P. STAES verschijnt voor de verzoekende partij en van advocaat M. DUBOIS, die loco advocaten C. DECORDIER en T. BRICOUT verschijnt voor de verwerende partij.

WIJST NA BERAAD HET VOLGENDE ARREST:

1. Nuttige feiten ter beoordeling van de zaak

1.1. Verzoeker dient op 10 juni 2014 een verzoek om internationale bescherming in. Hij wordt op 30 oktober 2014 door de commissaris-generaal voor de vluchtelingen en de staatlozen (hierna: de commissaris-generaal) erkend als vluchteling.

1.2. Op 16 juli 2015 vraagt mevrouw S.T.G., als echtgenote van verzoeker, de afgifte van een visum lang verblijf (type D) bij de Belgische ambassade in Addis-Abeba, Ethiopië. Op 24 september 2015 wordt het gevraagde visum toegestaan, op grond van de artikelen 9 en 13 van de wet van 15 december 1980 betreffende de toegang tot het grondgebied, het verblijf, de vestiging en de verwijdering van vreemdelingen (hierna: de Vreemdelingenwet).

1.3. Mevrouw S.T.G. reist op 15 oktober 2015 België binnen. Op 28 november 2015 vindt een positieve woonstcontrole plaats waarbij mevrouw S.T.G. wordt aangetroffen op het adres van verzoeker. Een woonstcontrole op 2 december 2016 leert dat mevrouw S.T.G. ongeveer zes maanden eerder is vertrokken met onbekende bestemming.

1.4. De commissaris-generaal beslist op 25 juni 2018 tot intrekking van de vluchtelingenstatus van verzoeker met toepassing van artikel 55/3/1, § 1 van de Vreemdelingenwet. Hierbij wijst hij er wel op dat zijn diensten van oordeel zijn dat verzoeker *“noch direct of indirect mag worden teruggeleid naar Eritrea”* en dat *“[e]en verwijderingsmaatregel [...] niet verenigbaar [is] met de artikelen 48/3 en 48/4 van de Vreemdelingenwet”*.

1.5. Op 8 april 2020 beslist de gemachtigde van de destijds bevoegde minister tot beëindiging van het verblijf met toepassing van artikel 21 van de Vreemdelingenwet.

1.6. Op 29 maart 2022 beslist de gemachtigde van de staatssecretaris voor Asiel en Migratie tot afgifte van een bevel om het grondgebied te verlaten en tot het opleggen van een inreisverbod.

Het bevel om het grondgebied te verlaten is de bestreden beslissing, gemotiveerd als volgt:

“Aan de Heer die verklaart te heten:

Naam: [M.]

Voornaam: [A.]

Geboortedatum: [...]

Geboorteplaats: [...]

Nationaliteit: Eritrea

In de gevangenis gekend als zijnde [M.A.], geboren op [...] te [...], vluchteling

alias: [M.A.], geboren op [...] te [...], onderdaan van Ethiopië

wordt het bevel gegeven het grondgebied van België onmiddellijk te verlaten, evenals het grondgebied van de staten die het Schengenacquis ten volle toepassen,

- tenzij hij beschikt over de documenten die vereist zijn om er zich naar toe te begeven.

- tenzij er actueel een asielaanvraag hangende is in een van deze staten.

REDEN VAN DE BESLISSING

Het bevel om het grondgebied te verlaten wordt afgegeven in toepassing van de artikel(en) van de wet van 15 december 1980 betreffende de toegang tot het grondgebied, het verblijf, de vestiging en de verwijdering van vreemdelingen (hierna 'de wet') en volgende feiten:

Artikel 7, alinea 1, van de wet

☐ *3° wanneer hij door zijn gedrag geacht wordt de openbare orde te kunnen schaden.*

Op 28.06.2017 werd betrokkene door de Correctionele Rechtbank te Antwerpen bij verstek veroordeeld tot een definitief geworden gevangenisstraf van 18 maanden met onmiddellijke aanhouding uit hoofde van inbreuk op de wetgeving inzake verdovende middelen : bezit van verdovingsmiddelen, verkoop of te koop stellen, aflevering of aanschaf, namelijk cannabis en cocaïnum, het misdrijf een daad zijnde van deelneming aan de hoofd- of bijkomende bedrijvigheid van een vereniging (feiten gepleegd tussen 01.09.2016 en 11.12.2016, meermaals op niet nader te bepalen data, laatst op 10.12.2016 voor wat betreft cocaïnum).

Op 20.08.2017 werd de betrokkene aangehouden en onder aanhoudingsmandaat opgesloten in de gevangenis te Antwerpen uit hoofde van poging tot doodslag. Op 18.12.2017 werd betrokkene door de Correctionele Rechtbank te Antwerpen veroordeeld tot een definitief geworden gevangenisstraf van 5 jaar met uitstel voor een termijn van 5 jaar uitgezonderd 3 jaar effectief uit hoofde van opzettelijke doding met het oogmerk om te doden en verboden wapendracht, namelijk een mes (feit gepleegd op 20.08.2017).

Op 20.08.2017 had de betrokkene in een café een discussie over sigaretten met een andere café-bezoeker. Ze gingen samen naar bulten en de betrokkene gaf deze man een vuistslag in het gezicht. Toen omstaanders tussen beide kwamen, verwijderde de betrokkene zich even, nam hij een mes uit zijn binnenzak en stak het slachtoffer in de buik. Daarna wandelde hij gewoon weg. Het slachtoffer was ernstig gewond. De betrokkene bracht bewust levensgevaarlijke verwondingen toe die de dood kunnen veroorzaken. Uit het verslag van de dokter blijkt dat door de steekwonde in de linker buikzijde ter hoogte

van het middenrif, een steekwonde werd vastgesteld in de dikke darm die gehecht diende te worden. Het middenrif diende ook gehecht te worden.

Uit het vonnis d.d. 18.12.2017 van de Correctionele Rechtbank te Antwerpen blijkt: "De feiten zijn zeer ernstig en getuigen van een gevaarlijke ingesteldheid. Zij beïnvloeden op negatieve wijze de openbare veiligheid. Beklaagde getuigt ook van een gebrekkig en foutief normbesef door zijn uitspraak dat hij het normaal vond en niet erg vond wat er gebeurd was. Het bij zich hebben van een mes en de apathische houding en reactie van beklagde is ontoelaatbaar, zelfs rekening houdend met de achtergrond van beklagde. Beklaagde dient te beseffen dat respect voor andermans fysieke integriteit uitermate belangrijk is voor een veilige en goede samenleving."

Op 06.05.2019 werd betrokkene door de Correctionele Rechtbank te Antwerpen veroordeeld tot een definitief geworden gevangenisstraf van 4 maanden in staat van bijzondere herhaling uit hoofde van bezit, aankoop, vervoer van verdovende middelen zonder vergunning (met uitzondering van cannabis voor persoonlijk gebruik), namelijk amfetamines (feit gepleegd in de gevangenis te Hoogstraten op 27.12.2018).

Op 15.09.2021 werd betrokkene door het Hof van Beroep te Antwerpen veroordeeld tot een definitief geworden gevangenisstraf van 6 maanden uit hoofde van inbreuk op de wetgeving inzake verdovende middelen.

Betrokkene werd ondermeer veroordeeld voor inbreuken op de wetgeving inzake verdovende middelen. Deze inbreuken zijn een diffuse vorm van criminaliteit, met indrukwekkende economische en operationele en zeer dikwijls grensoverschrijdende connecties. Gelet op de verwoestende effecten van de met deze handel verbonden criminaliteit wordt in kaderbesluit 2004/757/JBZ van de Raad van 25 oktober 2004 betreffende de vaststelling van minimumvoorschriften met betrekking tot de bestandsdelen van strafbare feiten en met betrekking tot straffen op het gebied van de illegale drugshandel (PB L 335, blz. 8) in het eerste punt van de considerans overwogen dat de illegale drughandel een bedreiging vormt voor de gezondheid, de veiligheid en de levenskwaliteit van de burgers van de Unie, alsook voor de wettige economie, de stabiliteit en de veiligheid van de lidstaten'. 'Drugsverslaving is een ramp voor de individuele mens en een economisch en sociaal gevaar voor de mensheid (...); ook kan de georganiseerde drugshandel zulke vormen aannemen dat zij een rechtstreekse bedreiging vormt voor de gemoedsrust en de fysieke veiligheid van de bevolking als geheel of een groot deel daarvan'. Vandaar dat de bestrijding van de georganiseerde drugscriminaliteit onder het begrip 'ernstige reden van openbare orde of openbare veiligheid' valt (cf. HvJ 23 november 2010, nr. C-145/09 Duitsland/ Tsakouridis (Grote Kamer).

Rekening houdend met de precaire administratieve situatie waarin betrokkene zich bevindt en gezien de maatschappelijke impact, de ernst, het winstgevend, herhalend en gewelddadig karakter van bepaalde feiten, kan worden afgeleid dat betrokkene door zijn gedrag geacht wordt de openbare orde te kunnen schaden.

□ 13° wanneer de vreemdeling het voorwerp uitmaakt van een beslissing die tot gevolg heeft dat hem het verblijf geweigerd wordt of dat er een einde wordt gemaakt aan zijn verblijf.

Betrokkene werd op 08.04.2020 onderworpen aan een beslissing tot beëindiging van het verblijf, beslissing hem betekend op 09.04.2020.

Uit de vragenlijst hoorrecht die door betrokkene op 03.03.2020 tijdens een gesprek met een terugkeerbegeleider van Dienst Vreemdelingenzaken werd ingevuld, blijkt dat hij Tigrinya spreekt, dat hij Engels, Nederlands en een beetje Arabisch kan lezen, spreken en/of schrijven; dat hij sinds 2014 in België is; dat betrokkene geen ziekte heeft die hem belemmert te reizen of naar zijn herkomstland terug te keren; dat hij woonachtig was in de [...] te 2100 Antwerpen; dat hij geen duurzame relatie heeft in België; dat hij in Eritrea gehuwd was met een landgenote, dat zij na een goedgekeurde procedure gezinshereniging toegekomen is in België maar dat zij na zes maanden verdwenen is, dat betrokkene de scheiding gevraagd heeft maar dat dat niet in België mogelijk is; dat hij verder geen familie heeft in België; dat hij geen minderjarige kinderen heeft; dat al zijn familie in Eritrea leeft : zijn ouders, 4 broers en 5 zussen (waarvan 1 overleden is); dat hij ook een broer heeft die legaal in Noorwegen verblijft ([M.M.]). Onderhavige beslissing houdt dan ook geen inmenging in zijn familie- of gezinsleven in de zin van artikel 8 van het Europees verdrag voor de Rechten van de Mens (hierna: EVRM) in ten aanzien van zijn echtgenote. Eén van zijn broers ([M.M.]) zou dus legaal in Noorwegen verblijven. Opdat in het bijzonder een relatie tussen broers onder de bescherming van artikel 8 van het EVRM kan vallen, zijn er bijkomende elementen van afhankelijkheid vereist die anders zijn dan de gewone affectieve en emotionele banden (EHRM 15 oktober 2003, nr. 52206/99, Mokrani v. Frankrijk, par. 33) (EHRM 13 februari 2001, nr. 47160/99, Ezzouhdi v. Frankrijk, par. 34). Betrokkene toont niet aan dat er sprake is van een morele afhankelijkheidsband die verder reikt dan de gewone affectieve banden. Betrokkene beperkt zich tot het vermelden dat zijn broer legaal in Noorwegen verblijft. Zijn broer bezoekt hem (althans niet onder die naam) niet in de gevangenis terwijl betrokkene reeds sinds 23.08.2017 in de gevangenis verblijft.

Betrokkene heeft Nederlandse les gevolgd in Lier, Merksem, Antwerpen. Hij zou in Hoboken beginnen toen hij in de gevangenis terecht kwam; hij heeft diploma's van de Nederlandse les en hij heeft ook in de gevangenis Nederlandse les gevolgd. Betrokkene heeft 2 maanden gewerkt op een boerderij in Lier met een contract van 1 jaar; in Eritrea werkte hij in de fruitteelt. Betrokkene werd nog nooit in een ander land dan België opgesloten of veroordeeld. Hij kan niet terugkeren naar Eritrea omdat hij er weggelopen is; dat als hij teruggaat hij in de gevangenis zou opgesloten worden; dat hij er geen papieren, heeft; dat hij er niet zou kunnen werken en dus geen geld zou hebben om van te leven. Er dient opgemerkt te worden dat betrokkene vluchteling is sinds 30.10.2014 en dat hij dus verblijfsrecht heeft verworven. Op 25.06.2018 heeft de Commissaris- generaal voor de Vluchtelingen en de Staatlozen echter beslist een einde te stellen aan dit statuut. Uit de beslissing tot intrekking van zijn vluchtelingenstatus blijkt dat het CGVS adviseert betrokkene niet gedwongen te verwijderen naar Eritrea. Betrokkene werd op 08.04.2020 onderworpen aan een beslissing tot beëindiging van het verblijf, beslissing hem betekend op 09.04.2020. Hoewel hij niet gerepatrieerd zal worden naar zijn land van herkomst dient de betrokkene het Belgisch grondgebied alsnog te verlaten. Het staat hem vrij om zich elders te vestigen. Artikel 3 van het EVRM wordt in onderhavige beslissing dus evenmin geschaad. Bijgevolg heeft de gemachtigde van de Staatssecretaris in zijn verwijderingsbeslissing rekening gehouden met de bepalingen van artikel 74/13.

Artikel 74/14: Reden waarom geen termijn voor vrijwillig vertrek wordt toegestaan

□ Artikel 74/14 §3, 3°: de onderdaan van een derde land is een bedreiging voor de openbare orde
Op 28.06.2017 werd betrokkene door de Correctionele Rechtbank te Antwerpen bij verstek veroordeeld tot een definitief geworden gevangenisstraf van 18 maanden met onmiddellijke aanhouding uit hoofde van inbreuk op de wetgeving inzake verdovende middelen : bezit van verdovingsmiddelen, verkoop of te koop stellen, aflevering of aanschaf, namelijk cannabis en cocaïnum, het misdrijf een daad zijnde van deelneming aan de hoofd- of bijkomende bedrijvigheid van een vereniging (feiten gepleegd tussen 01.09.2016 en 11.12.2016, meermaals op niet nader te bepalen data, laatst op 10.12.2016 voor wat betreft cocaïnum).

Op 20.08.2017 werd de betrokkene aangehouden en onder aanhoudingsmandaat opgesloten in de gevangenis te Antwerpen uit hoofde van poging tot doodslag. Op 18.12.2017 werd betrokkene door de Correctionele Rechtbank te Antwerpen veroordeeld tot een definitief geworden gevangenisstraf van 5 jaar met uitstel voor een termijn van 5 jaar uitgezonderd 3 jaar effectief uit hoofde van opzettelijke doding met het oogmerk om te doden en verboden wapendracht, namelijk een mes (feit gepleegd op 20.08.2017).

Op 20.08.2017 had de betrokkene in een café een discussie over sigaretten met een andere café-bezoeker. Ze gingen samen naar buiten en de betrokkene gaf deze man een vuistslag in het gezicht. Toen omstaanders tussen beide kwamen, verwijderde de betrokkene zich even, nam hij een mes uit zijn binnenzak en stak het slachtoffer in de buik. Daarna wandelde hij gewoon weg. Het slachtoffer was ernstig gewond. De betrokkene bracht bewust levensgevaarlijke verwondingen toe die de dood kunnen veroorzaken. Uit het verslag van de dokter blijkt dat door de steekwonde in de linker buikzijde ter hoogte van het middenrif, een steekwonde werd vastgesteld in de dikke darm die gehecht diende te worden. Het middenrif diende ook gehecht te worden.

Uit het vonnis d.d. 18.12.2017 van de Correctionele Rechtbank te Antwerpen blijkt: "De feiten zijn zeer ernstig en getuigen van een gevaarlijke ingesteldheid. Zij beïnvloeden op negatieve wijze de openbare veiligheid. Beklaagde getuigt ook van een gebrekkig en foutief normbesef door zijn uitspraak dat hij het normaal vond en niet erg vond wat er gebeurd was. Het bij zich hebben van een mes en de apathische houding en reactie van beklagde is ontoelaatbaar, zelfs rekening houdend met de achtergrond van beklagde. Beklaagde dient te beseffen dat respect voor andermans fysieke integriteit uitermate belangrijk is voor een veilige en goede samenleving."

Op 06.05.2019 werd betrokkene door de Correctionele Rechtbank te Antwerpen veroordeeld tot een definitief geworden gevangenisstraf van 4 maanden in staat van bijzondere herhaling uit hoofde van bezit, aankoop, vervoer van verdovende middelen zonder vergunning (met uitzondering van cannabis voor persoonlijk gebruik), namelijk amfetamines (feit gepleegd in de gevangenis te Hoogstraten op 27.12.2018).

Op 15.09.2021 werd betrokkene door het Hof van Beroep te Antwerpen veroordeeld tot een definitief geworden gevangenisstraf van 6 maanden uit hoofde van inbreuk op de wetgeving inzake verdovende middelen.

Betrokkene werd ondermeer veroordeeld voor inbreuken op de wetgeving inzake verdovende middelen. Deze inbreuken zijn een diffuse vorm van criminaliteit, met indrukwekkende economische en operationele en zeer dikwijls grensoverschrijdende connecties. Gelet op de verwoestende effecten van de met deze handel verbonden criminaliteit wordt in kaderbesluit 2004/757/JBZ van de Raad van 25 oktober 2004 betreffende de vaststelling van minimumvoorschriften met betrekking tot de bestandsdelen van strafbare feiten en met betrekking tot straffen op het gebied van de illegale drugshandel (PB L 335, blz. 8) in het

eerste punt van de considerans overwogen dat de illegale drughandel een bedreiging vormt voor de gezondheid, de veiligheid en de levenskwaliteit van de burgers van de Unie, alsook voor de wettige economie, de stabiliteit en de veiligheid van de lidstaten'. ' Drugsverslaving is een ramp voor de individuele mens en een economisch en sociaal gevaar voor de mensheid (...); ook kan de georganiseerde drugshandel zulke vormen aannemen dat zij een rechtstreekse bedreiging vormt voor de gemoedsrust en de fysieke veiligheid van de bevolking als geheel of een groot deel daarvan'. Vandaar dat de bestrijding van de georganiseerde drugscriminaliteit onder het begrip ' ernstige reden van openbare orde of openbare veiligheid' valt (cf. HvJ 23 november 2010, nr. C-145/09 Duitsland/ Tsakouridis (Grote Kamer).

Rekening houdend met de precaire administratieve situatie waarin betrokkene zich bevindt en gezien de maatschappelijke impact, de ernst, het winstgevend, herhalend en gewelddadig karakter van bepaalde feiten, kan worden afgeleid dat betrokkene door zijn gedrag geacht wordt de openbare orde te kunnen schaden."

2. Onderzoek van het beroep

2.1. Verzoeker voert in een enig middel de schending aan van de artikelen 3, 8 en 13 van het Europees Verdrag tot Bescherming van de Rechten van de Mens en de Fundamentele Vrijheden (hierna: het EVRM), van artikel 3 van het Verdrag tegen foltering en andere wrede en onmenselijke of ontorende behandeling of bestraffing, van artikel 33 van het verdrag betreffende de status van vluchtelingen (hierna: het Vluchtelingenverdrag), van artikel 14 van de richtlijn 2011/95/EU van het Europees Parlement en de Raad van 13 december 2011 inzake normen voor de erkenning van onderdanen van derde landen of staatlozen als personen die internationale bescherming genieten, voor een uniforme status voor vluchtelingen of voor personen die in aanmerking komen voor subsidiaire bescherming, en voor de inhoud van de verleende bescherming, van de artikelen 7, eerste lid, 3° en 13° en 74/14, § 3, 3° van de Vreemdelingenwet, van artikel 3 van de wet van 29 juli 1991 betreffende de uitdrukkelijke motivering van de bestuurshandelingen, van het zorgvuldigheidsbeginsel en van het redelijkheidsbeginsel.

In een eerste onderdeel van het middel betoogt hij als volgt:

"Artikel 3 EVRM bepaalt:

"Niemand mag worden onderworpen aan folteringen of aan onmenselijke of vernederende behandelingen of bestraffingen."

Artikel 3 EVRM is absoluut en moet worden gerespecteerd bij elke beslissing tot uitwijzing die mogelijks het artikel in gedrang kan brengen, zoals in casu.

De Raad van State besliste dat het niet toetsen aan artikel 3 EVRM bij het afleveren van een bevel om het grondgebied te verlaten een schending uitmaakt van artikel 3 EVRM en artikel 7 Verblijfswet (RvS, nr. 239.259, 28 september 2017).

Het bestaan van een reëel gevaar van een door artikel 3 van het EVRM verboden behandeling wordt beoordeeld op grond van de omstandigheden waarvan de verwerende partij kennis had, of had moeten hebben, op het ogenblik van de bestreden beslissing (EHRM 4 december 2008, Y t. Rusland, §81; EHRM 20 maart 1991, Cruz Varas e.a. t. Zweden, §§ 75-76; EHRM 30 oktober 1991, Vilvarajah e.a. t. Verenigd Koninkrijk, §107).

Samen gelezen met het recht op een effectief rechtsmiddel vervat in artikel 13 van het EVRM vereist artikel 3 van het EVRM dat verwerende partij een zo nauwkeurig mogelijk onderzoek doet van de gegevens die wijzen op een reëel risico van een door artikel 3 van het EVRM verboden behandeling (EHRM 21 januari 2011, M.S.S. t. België en Griekenland, §§293 en 387).

De motiveringsplicht gebiedt verwerende partij hier omtrent motieven op te nemen. Zo stelde het Europees Hof voor de Rechten van de Mens in EHRM, 11 juli 2000, Jabari t. Turkije, § 50 het volgende:

"Pour la Cour, compte tenu de la nature irréversible du dommage susceptible d'être causé en cas de réalisation du risque de torture ou de mauvais traitements et vu l'importance qu'elle attache à l'article 3, la notion de recours effectif au sens de l'article 13 requiert, d'une part, un examen indépendant et rigoureux de tout grief aux termes duquel il existe des motifs sérieux de croire à l'existence d'un risque réel de traitements contraires à l'article 3 et, d'autre part, la possibilité de faire surseoir à l'exécution de la mesure litigieuse. (...) "

Het Hof bevestigde dit principe in het EHRM, 21 januari 2011, M.S.S. t. België en Griekenland, § 387:

"Tout en reconnaissant qu'il s'agit là d'une évolution qui va dans le sens de l'arrêt Conkaprécité (§§ 81-83, confirmé par l'arrêt Gebremedhin précité, §§ 66-67), la Cour rappelle qu'il ressort également de la jurisprudence (paragraphe 293 ci-dessus) que le grief d'une personne selon lequel son renvoi vers un pays tiers l'exposerait à des traitements prohibés par l'article 3 de la Convention doit faire l'objet d'un contrôle attentif et rigoureux et que la conformité avec l'article 13 implique, sous réserve d'une certaine

marge d'appréciation des Etats, que l'organe compétent puisse examiner le contenu du grief et offrir le redressement approprié."

Het EHRM heeft reeds geoordeeld dat de verwijdering door een lidstaat een probleem ten aanzien van artikel 3 van het EVRM kan opleveren en dus een verdragsluitende staat verantwoordelijk kan stellen, wanneer er ernstige en bewezen motieven bestaan om aan te nemen dat de verzoeker in het land van bestemming een reëel gevaar loopt om te worden onderworpen aan behandelingen die in strijd zijn met artikel 3 van het EVRM.

In deze omstandigheden houdt artikel 3 van het EVRM de verplichting in de persoon in kwestie niet naar dat land te verwijderen. Het EHRM oordeelt dat, om het bestaan van een gevaar van onmenselijke behandelingen na te gaan, de te verwachten gevolgen van de verwijdering van de verzoeker naar het land van bestemming dienen te worden onderzocht, rekening houdend met de algemene situatie in dat land en met de omstandigheden die eigen zijn aan het geval van de verzoeker.

Het EHRM heeft ook al gesteld dat voor een zinnig en grondig onderzoek in het licht van de artikelen 2 en 3 juncto artikel 13 van het EVRM het land van bestemming duidelijk dient te zijn. Gelet op het feit dat het bevel om het grondgebied te verlaten de verplichting oplegt om het grondgebied te verlaten én een terugkeerverplichting oplegt dient reeds bij het nemen van een bevel om het grondgebied te verlaten een onderzoek naar artikel 3 van het EVRM te gebeuren.

Uw Raad heeft dit reeds verschillende malen bevestigd, onder meer in het arrest van 29 maart 2019, nr. 219226.

De Raad van State stelde bovendien op 29 mei 2018 duidelijk het volgende in de arresten nrs 241 623 en 241.625:

"Het nemen van een beslissing houdende bevel om het grondgebied te verlaten houdt in dat de rechtstoestand van de betrokken vreemdeling als dusdanig bestaat op het ogenblik dat die beslissing wordt genomen, dat die vreemdeling op dat ogenblik dus geen titel (meer) heeft om op het grondgebied te verblijven zodat hij er onwettig verblijft en dat hij derhalve het grondgebied dient te verlaten. Het betreft dan ook een beslissing tot verwijdering in de zin van artikel 1, 6°, van de vreemdelingenwet. De betrokken vreemdeling is ertoe gehouden de terugkeerverplichting na te leven en het bevel om het grondgebied te verlaten, uit te voeren zonder dat de verzoekende partij een nieuwe beslissing dient te nemen. Naar luid van artikel 7, eerste lid, van de vreemdelingenwet wordt een bevel om het grondgebied te verlaten gegeven "onverminderdmeer voordelige bepalingen vervat in een internationaal verdrag."

Het CGVS heeft destijds gesteld dat verzoekende partij niet naar Eritrea mag teruggeleid worden, aangezien een verwijderingsmaatregel niet verenigbaar was met artikelen 48/3 en 48/4 van de Verblijfswet.

De Dienst Vreemdelingenzaken oordeelde bij de beslissing tot beëindiging van het verblijf dat de situatie in Eritrea pas dicht bij het strafeinde zal geëvalueerd worden om na te gaan of een verwijdering daarheen na een vrijstelling uit de gevangenis al dan niet mogelijk is.

In de bestreden beslissing stelt verwerende partij enkel het volgende:

"Hoewel hij niet gerepatriëerd zal worden naar zijn land van herkomst dient de betrokkene het Belgisch grondgebied alsnog te verlaten. Het staat hem vrij om zich elders te vestigen

Verwerende partij stelt laconiek dat artikel 3 EVRM dus niet geschaad wordt.

Gelet op de niet-terugleidingsclausule die werd opgenomen voor verzoeker is dit manifest onredelijk, maakt het een schending uit van de zorgvuldigheidsplicht en van de motiveringsplicht.

Het is voor verzoeker immers niet mogelijk uit de motivering van de beslissing af te leiden welke elementen het voor verwerende partij dan wel mogelijk maken af te wijken van het advies van het CGVS, noch te begrijpen op basis van welk onderzoek dit is gebeurd.

De actuele situatie in Eritrea wordt niet onderzocht. Evenmin is duidelijk waar verzoeker zich elders zou moeten vestigen.

Artikel 14.6 van de Kwalificatierichtlijn voorziet:

"Personen op wie lid 4 of lid 5 van toepassing is, genieten de rechten die zijn vastgelegd in de artikelen 3, 4, 16, 22, 31, 32 en 33 van het Verdrag van Genève of daarmee vergelijkbare rechten, voorzover zij in de lidstaat aanwezig zijn."

Verzoeker geniet met andere woorden onder meer de bescherming van artikel 33 van de Vluchtelingenconventie, het verbod tot uitzetting of terugleiding ("refoulement"):

"1. Geen der Verdragsluitende Staten zal, op welke wijze ook, een vluchteling uitzetten of terugleiden naar de grenzen van een grondgebied waar zijn teven of vrijheid bedreigd zou worden op grond van zijn ras, godsdienst, nationaliteit, het behoren tot een bepaalde sociale groep of zijn politieke overtuiging.

2. Op de voordelen van deze bepaling kan evenwel geen aanspraak worden gemaakt door een vluchteling ten aanzien van wie er ernstige redenen bestaan hem te beschouwen als een gevaar voor de veiligheid van het land waar hij zich bevindt, of die, bij gewijsde veroordeeld wegens een bijzonder ernstig misdrijf, een gevaar oplevert voor de gemeenschap van dat land."

Artikel 3 van het Verdrag tegen foltering en andere wrede, onmenselijke of ontterende behandeling of bestraffing:

"7. Geen enkele Staat die partij is bij dit Verdrag, mag een persoon uitzetten of terugzenden ("refouler") naar of uitleveren aan een andere Staat wanneer er gegronde redenen zijn om aan te nemen dat hij daar gevaar zou lopen te worden onderworpen aan foltering.

2. Bij het vaststellen of zodanige redenen aanwezig zijn, dienen de bevoegde autoriteiten rekening te houden met alle van belang zijnde overwegingen waaronder, waar van toepassing, het bestaan in de betrokken Staat van een samenhangend patroon van grove, flagrante of massale schendingen van mensenrechten."

Dit blijkt ook duidelijk uit het Terugkeerhandboek van de Europese Commissie dat als bijlage werd gevoegd bij de Aanbeveling (EU) 2017/2338 van de Commissie van 16 november 2017 tot vaststelling van een gemeenschappelijk "terugkeerhandboek" (C/2017/6505):

"Het beginsel van non-refoulement, dat erkend wordt in artikel 4, lid 4, onder b) (en is vast gelegd in artikel 3 van het EVRM en artikel 19, lid 2, van het Handvest van de grondrechten van de Europese Unie), is een absoluut recht dat nimmer beperkt mag worden, ook niet als buitenlanders een bedreiging vormen voor de openbare orde of een ernstige misdaad hebben begaan. Dergelijke personen kunnen weliswaar worden uitgesloten van de status van vluchteling of van subsidiaire bescherming, maar mogen niet worden teruggestuurd naar plaatsen waar zij het risico lopen te worden gemarteld of vermoord." (pagina 19, Terugkeerhandboek)

Verwerende partij mag verzoeker met andere woorden geen bevel om het grondgebied afleveren, en zou verzoeker eigenlijk moeten machtigen tot verblijf, en hem de mogelijkheid moeten geven in zijn behoeften te voorzien en op menswaardige wijze te kunnen leven.

Verwerende partij bleef in gebreke om meer onderzoek te voeren inzake het nemen van de bestreden beslissing. Er is helemaal geen sprake van een "zo zorgvuldig mogelijk onderzoek".

Daarenboven vermeldt de bestreden beslissing niet naar waar verzoeker zich moet begeven. De bestemming is een fundamenteel onderdeel van een terugkeermaatregel.

Het Hof van Justitie oordeelde in het arrest van 14 mei 2020 in de zaken C 924/19 PPU en C 925/19 PPU dat krachtens artikel 3, punt 4, van richtlijn 2008/115 een terugkeerbesluit moet worden opgevat als een bestuurlijke of rechterlijke beslissing of handeling waarbij wordt vastgesteld dat het verblijf van een derdelander illegaal is of dit illegaal wordt verklaard en een terugkeerverplichting wordt opgelegd of vastgesteld. Overeenkomstig artikel 3, punt 3, van dezelfde richtlijn wordt de betrokken persoon met deze terugkeerverplichting bevolen om terug te keren naar hetzij zijn land van herkomst, hetzij een land van doorreis, hetzij een ander derde land waarnaar hij vrijwillig besluit terug te keren en waar hij wordt toegelaten (punt 114 van het arrest).

Uit de bewoordingen van artikel 3, punt 4, van richtlijn 2008/115 volgt derhalve dat het opleggen of uitvoeren van een terugkeerverplichting een van de twee elementen vormt waaruit een terugkeerbesluit bestaat, waarbij een dergelijke terugkeerverplichting gelet op punt 3 van dit artikel niet voorstelbaar is zonder dat er een bestemming wordt vastgesteld die een van de in dit punt 3 bedoelde landen moet zijn. (punt 115 van het arrest).

In punt 116 wordt deze bestemming fundamenteel genoemd als onderdeel van het terugkeerbesluit en in punt 118 wordt er uitgelegd dat dit besluit immers pas kan genomen worden conform artikel 5 van de Terugkeerrichtlijn na een onderzoek naar het risico op refoulement (zie in die zin arresten van 11 december 2014, Boudjlida, C-249/13, EU:C:2014:2431, punt 49, en 8 mei 2018, K. A. e.a. (Gezinshereniging in België), C-82/16, EU:C:2018:308, punt 103) en dat de eerbiediging van het non refoulement beginsel slechts kan worden beoordeeld met betrekking tot het land waarnaar wordt overwogen de betrokkene te gelasten terug te keren (punt 119 van het arrest).

Verwerende partij kan er dus niet mee volstaan verzoeker te gelasten het Belgische grondgebied te verlaten, of dat van Schengen, maar is verplicht te verduidelijken wat de bestemming dan moet zijn van verzoeker.

De motieven van de bestreden beslissing zijn dan ook op dat punt fundamenteel gebrekkig."

2.2. Verweerder repliceert in zijn nota met opmerkingen, wat dit eerste onderdeel van het middel betreft, als volgt:

"In een eerste onderdeel voert verzoekende partij aan dat de gemachtigde van de Staatssecretaris haar geen bevel om het grondgebied te verlaten, had mogen afleveren omdat het CGVS bij de intrekking van haar vluchtelingenstatus adviseerde om haar niet gedwongen te verwijderen naar Eritrea. Verzoekende partij stelt dat het niet mogelijk zou zijn om uit de bestreden beslissing af te leiden welke elementen het voor de gemachtigde van de Staatssecretaris mogelijk zouden maken om af te wijken van het advies van het CGVS, noch om te begrijpen op basis van welk onderzoek dit zou zijn gebeurd. De actuele situatie in

Eritrea zou niet onderzocht zijn, en het zou evenmin duidelijk zijn waar verzoekende partij zich elders zou moeten vestigen.

Verweerder laat gelden dat de beschouwingen van verzoekende partij gesteund zijn op de verkeerde premisse dat verzoekende partij zou moeten terugkeren naar Eritrea, quod non. In de bestreden beslissing wordt het volgende vermeld:

"Er dient opgemerkt te worden dat betrokkene vluchteling is sinds 30.10.2014 en dat hij dus verblijfsrecht heeft verworven. Op 25.06.2018 heeft de Commissarisgeneraal voor de Vluchtelingen en de Staatlozen echter beslist een einde te stellen aan dit statuut. Uit de beslissing tot intrekking van zijn vluchtelingenstatus blijkt dat het CGVS adviseert betrokkene niet gedwongen te verwijderen naar Eritrea. Betrokkene werd op 08.04.2020 onderworpen aan een beslissing tot beëindiging van het verblijf, beslissing hem betekend op 09.04.2020. Hoewel hij niet gerepatrieerd zal worden naar zijn land van herkomst dient de betrokkene het Belgisch grondgebied alsnog te verlaten. Het staat hem vrij om zich elders te vestigen. Artikel 3 van het EVRM wordt in onderhavige beslissing dus evenmin geschaad, Bijgevolg heeft de gemachtigde van de Staatssecretaris in zijn verwijderingsbeslissing rekening gehouden met de bepalingen van artikel 74/13. " [...]

Verweerder benadrukt dat verzoekende partij niet ernstig kan voorhouden dat de gemachtigde van de Staatssecretaris zou zijn afgeweken van het advies van het CGVS. Immers, in de bestreden beslissing wordt uitdrukkelijk overwogen dat een verzoekende partij niet gerepatrieerd zal worden naar zijn land van herkomst.

Een gedwongen verwijdering van verzoekende partij naar Eritrea is dus niet aan de orde.

Daar waar een gedwongen verwijdering naar Eritrea niet aan de orde is, hoefde de gemachtigde van de Staatssecretaris uiteraard geen actueel onderzoek te voeren naar de situatie in Eritrea.

De oorspronkelijk bestreden beslissing verplicht verzoekende partij geenszins terug te keren naar zijn land van herkomst, doch houdt enkel de verplichting in tot het verlaten van het grondgebied van het Rijk en van dat van een aantal andere Staten met wie België afspraken heeft gemaakt inzake grensoverschrijding door vreemdelingen (cf. RvS nr. 50.187, 14.11.1994, ennr. 50.130, 09.11.1994, Arr. R.v.St. 1994, z.p.).

Het staat verzoekende partij aldus vrij zich te begeven naar een land van keuze.

Het komt aldus in eerste instantie aan de verzoekende partij zelf toe om na te gaan naar welk land zij zich op legitieme wijze kan begeven.

Het bevel om het grondgebied te verlaten bevat geen uitvoerbare titel om de verzoekende partij te kunnen terugleiden naar welke grens of welk land dan ook.

De beschouwingen nopens een schending van art. 3 EVRM, art. 14 Kwalificatierichtlijn, art. 33 van de Vluchtelingenconventie, art. 3 van het VN-antifolterverdrag en het Terugkeerhandboek zijn niet dienstig."

2.3. Verzoeker voert onder meer de schending aan van artikel 3 van het EVRM. Met verwijzing naar rechtspraak van de Raad van State en het EHRM, betoogt hij dat bij het afleveren van een bevel om het grondgebied te verlaten reeds een toetsing aan dit verdragsartikel is vereist, nu het bevel de verplichting oplegt om het grondgebied te verlaten én een terugkeerverplichting oplegt, en dat voor een zinnig en grondig onderzoek in het licht van artikel 3 juncto artikel 13 van het EVRM het land van bestemming duidelijk dient te zijn. Hij wijst erop dat de commissaris-generaal op 25 juni 2018 heeft geoordeeld dat hij *"noch direct of indirect mag worden teruggedleid naar Eritrea"* en dat *"[e]en verwijderingsmaatregel [...] niet verenigbaar [is] met de artikelen 48/3 en 48/4 van de Vreemdelingenwet"*, alsook dat verweerder bij de beslissing tot beëindiging van het verblijf heeft geoordeeld dat de situatie in Eritrea pas dichterbij het strafeinde zou worden geëvalueerd om na te gaan of een verwijdering daarheen na een vrijstelling uit de gevangenis al dan niet mogelijk is. Hij voert aan dat de actuele situatie in Eritrea niet is onderzocht en het evenmin duidelijk is waar hij zich elders zou moeten vestigen. Hij benadrukt dat het bestreden bevel niet vermeldt naar welk land hij zich zou moeten begeven, terwijl de bestemming volgens hem een fundamenteel onderdeel is van een terugkeermaatregel en de eerbiediging van het non-refoulement-beginsel slechts kan worden beoordeeld voor zover dit land is gekend. In dit verband verwijst hij naar het arrest van het Hof van Justitie van de Europese Unie van 14 mei 2020 in de zaken C 924/19 PPU en C 925/19 PPU inzake de Terugkeerrichtlijn. Hij is dan ook van mening dat verweerder er niet mee kon volstaan om hem te gelasten het Belgische en Schengengrondgebied te verlaten, zonder te verduidelijken wat zijn land van bestemming is.

2.4. In zijn nota met opmerkingen benadrukt verweerder dat het bestreden bevel om het grondgebied te verlaten uitdrukkelijk stelt dat verzoeker niet zal worden gerepatrieerd naar Eritrea. Nu een gedwongen verwijdering van verzoeker naar Eritrea niet aan de orde is, drong volgens verweerder een actueel onderzoek naar de situatie in dat land zich niet op. Hij stelt dat het bestreden bevel verzoeker niet verplicht terug te keren naar Eritrea en dat het hem vrij staat zich te begeven naar een land van keuze. Nu het bestreden bevel om het grondgebied te verlaten geen uitvoerbare titel vormt om verzoeker terug te leiden

naar welke grens of welk land dan ook, is een schending van artikel 3 van het EVRM volgens hem niet aan de orde.

2.5. Artikel 3 van het EVRM, dat luidt dat *“Niemand mag worden onderworpen aan folteringen of aan onmenselijke of vernederende behandelingen of bestraffingen”*, bekrachtigt een van de fundamentele waarden van elke democratische samenleving en verbiedt in absolute termen folteringen en onmenselijke of vernederende behandelingen, ongeacht de omstandigheden en de handelingen van het slachtoffer (vaste rechtspraak: zie bv. EHRM 21 januari 2011, M.S.S./België en Griekenland, § 218).

Het Europees Hof voor de Rechten van de Mens (hierna: het EHRM) heeft meermaals geoordeeld dat de verwijdering door een verdragsluitende Staat een probleem ten aanzien van artikel 3 van het EVRM kan opleveren en dus een verdragsluitende Staat verantwoordelijk kan stellen wanneer er ernstige en bewezen motieven bestaan om aan te nemen dat een vreemdeling in het land van bestemming een reëel gevaar loopt om te worden onderworpen aan behandelingen die in strijd zijn met dit verdragsartikel. In deze omstandigheden houdt artikel 3 van het EVRM de verplichting in de persoon in kwestie niet naar dat land te verwijderen (zie EHRM 4 december 2008, Y. v. Rusland, § 75 en de arresten waarnaar wordt verwezen; EHRM 11 oktober 2011, nr. 46390/10, Auad v. Bulgarije, § 95).

Het EHRM heeft tevens geoordeeld dat, om het bestaan van een gevaar van slechte behandelingen na te gaan, de te verwachten gevolgen van de verwijdering naar het land van bestemming dienen te worden onderzocht, rekening houdend met de algemene situatie in dat land en met de omstandigheden die eigen zijn aan het geval van de betrokken vreemdeling (zie EHRM 4 december 2008, Y. t. Rusland, § 78; EHRM 28 februari 2008, Saad t. Italië, §§ 128-129 en EHRM 30 oktober 1991, Vilvarajah en anderen t. Verenigd Koninkrijk, § 108 in fine).

Hierbij moet er op worden gewezen dat het verbod van foltering en onmenselijke of vernederende behandelingen of bestraffingen absoluut is en dat het geen enkele uitzondering toelaat. Zelfs wanneer de gedragingen van een vreemdeling kunnen worden beschouwd als onveilig of gevaarlijk, mag dit bij verwijderingsbeslissingen geen element vormen in de beoordeling van het risico op een schending van artikel 3 van het EVRM en kan geen afbreuk worden gedaan aan de door dit artikel geboden bescherming (EHRM november 1996, nr. 22414/93, Chahal t. Verenigd Koninkrijk, § 80; EHRM 28 februari 2008, nr. 37201/06, Saadi t. Italië, § 139). Artikel 3 van het EVRM voorziet dan ook, anders dan het non-refoulementbeginsel zoals neergelegd in artikel 33 van het Vluchtelingenverdrag, in geen enkele uitzondering omwille van gedragingen van de verzoekende partij. Het is hierbij vaste rechtspraak van het EHRM dat *“Article 3 makes no provision for exceptions and no derogation from it is permissible under Article 15, even in the event of a public emergency threatening the life of the nation. As the prohibition of torture and of inhuman and degrading treatment or punishment is absolute, irrespective of the victim's conduct, the nature of any offences allegedly committed by the applicant is therefore irrelevant.”* (vaste rechtspraak o.m. EHRM 11 oktober 2012, Auad t. Bulgarije, nr. 46390/10, § 96; EHRM 28 februari 2008, nr. 37201/06, Saadi t. Italië, §127; EHRM 15 november 1996, Chahal t. Verenigd Koninkrijk §§'n 79 en 80; EHRM 7 juli 1989, nr. 14038/88, Soering t. V.K., § 88).

De verplichting die aldus op de bevoegde nationale autoriteiten rust om de betrokken vreemdeling te beschermen tegen een door artikel 3 van het EVRM verboden behandeling, wordt voornamelijk ingevuld door het installeren van gepaste procedures die toelaten de risico's te onderzoeken die de vreemdeling zou lopen indien hij wordt verwijderd naar het land van bestemming (EHRM 13 december 2016, Paposhvili t. België, § 185; EHRM 23 maart 2016, F.G. t. Zweden, § 117; EHRM 4 november 2014, Tarakhel t. Zwitserland, § 104; EHRM 13 december 2012, El-Masri t. Macedonië, § 182). Indien de betrokken vreemdeling elementen aanbrengt betreffende een reëel gevaar om te worden onderworpen aan behandelingen die in strijd zijn met artikel 3 van het EVRM, dan is het aan de nationale overheid om elke twijfel hieromtrent weg te nemen en om zowel de algemene situatie in een land als de omstandigheden eigen aan het geval van de betrokken vreemdeling te onderwerpen aan een nauwgezet onderzoek (EHRM 13 december 2016, Paposhvili t. België, § 187; EHRM 11 oktober 2011, nr. 46390/10, Auad v. Bulgarije, § 99).

Wat het onderzoek van de omstandigheden eigen aan het geval van een verzoekende partij betreft, oordeelde het EHRM dat het ingeroepen risico een individueel karakter heeft indien het voldoende concreet en aantoonbaar is (cf. EHRM 21 januari 2011, M.S.S. t. België en Griekenland, § 359 in fine).

Zowel wat de algemene situatie in een land betreft als de omstandigheden eigen aan het geval van de verzoekende partij, moet deze laatste beschikken over de materiële mogelijkheid om deze omstandig-

heden te gepasten tijde te doen gelden (cf. EHRM 21 januari 2011, M.S.S. t. België en Griekenland, § 366).

2.6. In de voorliggende zaak stelt de Raad samen met verzoeker vast dat de commissaris-generaal verzoeker op 30 oktober 2014 erkende als vluchteling. Op 25 juni 2018 besliste hij tot intrekking van de vluchtelingenstatus met toepassing van artikel 55/3/1, § 1 van de Vreemdelingenwet, evenwel met de uitdrukkelijke vermelding dat verzoeker *“noch direct of indirect mag worden teruggeleid naar Eritrea”* en dat *“[e]en verwijderingsmaatregel [...] niet verenigbaar [is] met de artikelen 48/3 en 48/4 van de Vreemdelingenwet”*.

Een onverenigbaarheid van een verwijderingsmaatregel met de artikelen 48/3 en 48/4 van de Vreemdelingenwet houdt, gezien de zeer gelijkaardige draagwijdte van deze bepalingen met artikel 3 van het EVRM, ook een onverenigbaarheid in met voormeld verdragsartikel.

Ondanks het duidelijke standpunt van de commissaris-generaal, gaat verweerder over tot de afgifte van de thans bestreden verwijderingsmaatregel waarbij verzoeker wordt bevolen om onmiddellijk het Belgische en Schengengrondgebied te verlaten. Hij motiveert dat verzoeker niet zal worden gerepatrieerd naar zijn land van herkomst en dat het hem vrij staat om zich *“elders”* te vestigen. In deze omstandigheden is volgens verweerder een schending van artikel 3 van het EVRM niet aan de orde.

2.7. De rechtsgrondslag voor het bestreden bevel om het grondgebied te verlaten is artikel 7, eerste lid, 3° en 13° van de Vreemdelingenwet. Deze bepalingen luiden als volgt:

“Onverminderd meer voordelige bepalingen vervat in een internationaal verdrag, kan de minister of zijn gemachtigde aan de vreemdeling, die noch gemachtigd noch toegelaten is tot een verblijf van meer dan drie maanden in het Rijk of om er zich te vestigen, een bevel om het grondgebied binnen een bepaalde termijn te verlaten afgeven of moet de minister of zijn gemachtigde in de in 1°, 2°, 5°, 11° of 12° bedoelde gevallen een bevel om het grondgebied binnen een bepaalde termijn te verlaten afgeven:

[...]

3° wanneer hij door zijn gedrag geacht wordt de openbare orde of de nationale veiligheid te kunnen schaden;

[...]

13° wanneer de vreemdeling het voorwerp uitmaakt van een beslissing die tot gevolg heeft dat hem het verblijf geweigerd wordt of dat er een einde wordt gemaakt aan zijn verblijf.”

Het is dan ook duidelijk dat geen bevel om het grondgebied te verlaten moet of kan worden afgegeven wanneer dit bevel hogere verdragsrechtelijke normen zou schenden. Artikel 3 van het EVRM maakt onmiskenbaar een dergelijke hogere verdragsrechtelijke norm uit. Ook de Raad van State heeft reeds bevestigd dat *“geen bevel om het grondgebied te verlaten mag worden gegeven wanneer dat in strijd met een aantal verdragsrechtelijke bepalingen zou zijn, zoals artikel 3 van het E.V.R.M.”* (RvS 26 augustus 2010, nr. 206.948; in eenzelfde zin omtrent artikel 8 van het EVRM: RvS 26 juni 2015, nr. 231.762).

2.8. In dit verband wijst verzoeker er ook terecht op, wat verweerder in zijn nota trouwens niet betwist, dat het bestreden bevel om het grondgebied te verlaten een *“terugkeerbesluit”* is in de zin van artikel 3, punt 4 van de Terugkeerrichtlijn, zijnde de administratieve of rechterlijke beslissing of handeling waarbij wordt vastgesteld dat het verblijf van een onderdaan van een derde land illegaal is of dit illegaal wordt verklaard én een terugkeerverplichting wordt opgelegd of vastgesteld. Artikel 3, punt 3 van de Terugkeerrichtlijn definieert *“terugkeer”* als het proces waarbij een onderdaan van een derde land, vrijwillig gevolg gevend aan een terugkeerverplichting of gedwongen, terugkeert naar: (1) zijn land van herkomst, of (2) een land van doorreis overeenkomstig communautaire of bilaterale overnameovereenkomsten of andere regelingen, of (3) een ander derde land waarnaar de betrokken onderdaan van een derde land besluit vrijwillig terug te keren en waar deze wordt toegelaten. Deze bepalingen werden omgezet in artikel 1, § 1, 5° en 6° van de Vreemdelingenwet.

Het Hof van Justitie stelde in dit verband in zijn arrest van 14 mei 2020 in de zaken C-924/19 PPU en C-925/19 PPU, zoals aangehaald door verzoeker, als volgt:

“115 Uit de bewoordingen van artikel 3, punt 4, van richtlijn 2008/115 volgt derhalve dat het opleggen of uitvoeren van een terugkeerverplichting een van de twee elementen vormt waaruit een terugkeerbesluit bestaat, waarbij een dergelijke terugkeerverplichting gelet op punt 3 van dit artikel niet voorstelbaar is zonder dat er een bestemming wordt vastgesteld die een van de in dit punt 3 bedoelde landen moet zijn.

116 Hieruit volgt dat de bevoegde nationale autoriteit, door het in een eerder terugkeerbesluit vermelde land van bestemming te wijzigen, een zo essentieel punt van dit terugkeerbesluit wijzigt dat deze autoriteit geacht moet worden een nieuw terugkeerbesluit in de zin van artikel 3, punt 4, van richtlijn 2008/115 te hebben vastgesteld.

117 Een dergelijke uitlegging wordt bevestigd door een onderzoek naar de context van deze bepaling.

118 Wanneer de bevoegde nationale autoriteit voornemens is een terugkeerbesluit uit te vaardigen, moet zij krachtens artikel 5 van richtlijn 2008/115 dus met name zorg dragen voor de eerbiediging van het beginsel van non-refoulement [zie in die zin arresten van 11 december 2014, Boudjlida, C 249/13, EU:C:2014:2431, punt 49, en 8 mei 2018, K. A. e.a. (Gezinshereniging in België), C 82/16, EU:C:2018:308, punt 103].

119 Zoals de advocaat-generaal in punt 84 van zijn conclusie in essentie heeft opgemerkt, moet de eerbiediging van een dergelijk beginsel worden beoordeeld met betrekking tot het land waarnaar wordt overwogen de betrokkene te gelasten terug te keren. Hieruit volgt dat de bevoegde nationale autoriteit, voordat het land van bestemming kan worden gewijzigd, opnieuw de eerbiediging van het beginsel van non-refoulement moet beoordelen, onafhankelijk van de beoordeling die zij heeft moeten verrichten bij de vaststelling van het eerdere besluit.

120 Bovendien kan de wijziging van een eerder terugkeerbesluit, anders dan de Hongaarse regering lijkt te suggereren, niet worden beschouwd als een naar aanleiding van dit terugkeerbesluit vastgesteld verwijderingsbesluit in de zin van artikel 8 van richtlijn 2008/115. Uit dit artikel 8 volgt immers dat een verwijderingsbesluit wordt genomen ter uitvoering van het terugkeerbesluit en dus met de inhoud van dit laatste besluit in overeenstemming moet zijn. Dit betekent dat in een verwijderingsbesluit geen wijziging mag worden aangebracht in het land van bestemming dat wordt vermeld in het daarbij uit te voeren terugkeerbesluit.

121 De uitlegging in punt 116 van dit arrest is tevens in overeenstemming met het doel van richtlijn 2008/115 dat erin is gelegen om een doeltreffend verwijderings- en terugkeerbeleid te ontwikkelen, met volledige eerbiediging van de grondrechten en de waardigheid van de betrokkenen (arrest van 19 juni 2018, Gnandi, C 181/16, EU:C:2018:465, punt 48 en aldaar aangehaalde rechtspraak)."

Verzoeker stipt aldus terecht aan dat het land van bestemming een essentieel onderdeel is van een terugkeerbeslissing en dat het bestuur de eerbiediging van het beginsel van non-refoulement moet beoordelen in functie van dit land, en dit reeds bij het uitvaardigen van het bevel om het grondgebied te verlaten dat een terugkeerverplichting oplegt. Het standpunt van verweerder dat reeds een bevel om het grondgebied te verlaten kan worden afgegeven met een onmiddellijke terugkeerverplichting zonder evenwel een land van bestemming te vermelden en zonder enig onderzoek van het beginsel van non-refoulement in functie van dit land, strookt niet met de aangehaalde rechtspraak van het Hof van Justitie.

2.9. Het kwam, gelet op de door de commissaris-generaal reeds eerder vastgestelde gegronde vrees voor vervolging en het vervolgens door hem geuite standpunt dat verzoeker "noch direct of indirect mag worden teruggeleid naar Eritrea" en dat "[e]en verwijderingsmaatregel [...] niet verenigbaar [is] met de artikelen 48/3 en 48/4 van de Vreemdelingenwet", toe aan de overheid om een nauwkeurig onderzoek te voeren dat de verwijdering van verzoeker hem actueel niet zal blootstellen aan een door artikel 3 van het EVRM verboden behandeling (EHRM 21 januari 2011, M.S.S. t. België en Griekenland, §§ 293 en 388).

Verweerder beperkt er zich in de bestreden beslissing en in zijn nota toe te stellen dat verzoeker niet zal worden gerepatrieerd naar zijn land van herkomst Eritrea. Hij geeft aan geen enkel onderzoek te hebben gevoerd naar de actuele situatie in Eritrea of naar het actuele risico dat verzoeker zou lopen bij een terugkeer naar dit land. In de gegeven omstandigheden blijkt dus niet dat verweerder er zich van heeft verzekerd dat verzoeker actueel alsnog kan terugkeren naar zijn land van herkomst Eritrea zonder dat hij een reëel risico loopt op behandelingen in strijd met artikel 3 van het EVRM. In tegendeel moet, bij gebrek aan enige informatie van verweerder, worden aangenomen dat het buiten betwisting staat dat verzoeker niet kan terugkeren naar zijn land van herkomst, Eritrea, wegens een reëel risico op een door artikel 3 van het EVRM verboden behandeling.

Verzoeker wordt weliswaar geen terugkeerverplichting naar zijn land van herkomst Eritrea opgelegd, maar wel naar "elders", zonder dat uit de bestreden beslissing of het administratief dossier evenwel kan blijken dat werd nagegaan of er een mogelijkheid is voor verzoeker om terug te keren naar enig land van doorreis of ander derde land waar hij zal worden toegelaten.

Het loutere gegeven dat verweerder in de motieven van het bestreden bevel uitdrukkelijk aangeeft dat verzoeker niet verplicht is terug te keren naar zijn land van herkomst, doet geen afbreuk aan de verplichting die, in het kader van artikel 3 van het EVRM, op hem rust om op nauwgezette wijze te

onderzoeken of het bevel om het grondgebied te verlaten verzoeker blootstelt aan een reëel risico van een door artikel 3 van het EVRM verboden behandeling.

Het gegeven dat verweerder zich bij de afgifte van het thans bestreden bevel bewust was of althans diende te zijn van het reëel risico op een schending van artikel 3 van het EVRM dat verzoeker loopt bij een terugkeer naar zijn land van herkomst (Eritrea), maakt dat hij in het kader van de onderzoeksplicht, die inherent is aan de bescherming verleend door artikel 3 van het EVRM, verplicht is om iedere twijfel weg te nemen omtrent een mogelijke blootstelling aan een door dit verdragsartikel verboden behandeling tengevolge van de thans opgelegde vertrekverplichting (EHRM 13 december 2016, Paposhvili t. België, § 187; EHRM 11 juli 2000, Jabari t. Turkije, § 39). Het gegeven dat verzoeker niet verplicht is om naar zijn land van herkomst terug te keren, neemt met name niet weg dat het thans bestreden bevel hem wel degelijk verplicht om het Belgische grondgebied en dat van de Schengenstaten onmiddellijk te verlaten. Verweerder heeft hem zo ook geen enkele opschorting van de tenuitvoerlegging van de terugkeerbeslissing toegekend. De vraag rijst dan ook, zoals verzoeker pertinent opmerkt, naar welk ander derde land hij dan wel kan terugkeren. Tevens rijst de vraag of verzoeker in enig ander land, buiten de Schengenzone, dan wel beschermd is tegen een verwijdering naar zijn land van herkomst. De Raad benadrukt dat het verbod van verwijdering naar een land waar een vreemdeling een reëel risico loopt op een schending van artikel 3 van het EVRM, tevens het verbod inhoudt om de vreemdeling te verwijderen naar een derde land waar hij een reëel risico loopt om alsnog te worden uitgezet naar het land waar hij het voornoemde reëel risico loopt (verbod van indirect refoulement), zodat ook het risico op een indirect refoulement moet worden onderzocht (zie onder meer EHRM 15 april 2014, Asalya t. Turkije, § 111). Het EHRM heeft overigens reeds geoordeeld dat door het gebrek aan een wettelijk kader dat voldoende waarborgen biedt tegen de uitzetting door een derde land naar het land van herkomst, waar de betrokken vreemdeling een reëel risico loopt op een behandeling in strijd met artikel 3 van het EVRM, ook de verwijdering naar dit derde land een schending uitmaakt van voormeld verdragsartikel (EHRM 22 september 2009, Abdolkhani en Karimnia t. Turkey, § 88-89).

Bijgevolg moet dan ook worden vastgesteld dat door verzoeker een (onmiddellijke) vertrekverplichting op te leggen zonder echter op enige wijze te onderzoeken naar welk ander land behalve Eritrea hij dan wel kan terugkeren en zonder ook hier het risico te lopen om te worden uitgezet in strijd met artikel 3 van het EVRM, in casu geen zorgvuldig onderzoek in het licht van artikel 3 van het EVRM is gebeurd en aldus een schending van die verdragsbepaling kan worden aangenomen (zie in dezelfde zin: RvS 29 mei 2018, nr. 241.625).

Het motief en het verweer in de nota met opmerkingen dat het bestreden bevel geen gedwongen verwijdering van het grondgebied inhoudt, doet hieraan geen afbreuk. In een arrest van 13 december 2016 heeft het EHRM immers geoordeeld dat het voeren van een onderzoek naar een eventuele schending van artikel 3 van het EVRM vlak voorafgaand aan de gedwongen verwijdering van het grondgebied niet volstaat wanneer er geen enkele indicatie is van de omvang van dit onderzoek en van het effect hiervan op het bindend karakter van het bevel om het grondgebied te verlaten: *“The fact that an assessment of this kind could have been carried out immediately before the removal measure was to be enforced (see paragraph 199 in fine above) does not address these concerns in itself, in the absence of any indication of the extent of such an assessment and its effect on the binding nature of the order to leave the country.”* (EHRM 13 december 2016, Paposhvili t. België, § 202). Ook in deze zaak lag enkel een bevel om het grondgebied te verlaten voor, waarbij nog geen gedwongen tenuitvoerlegging in het vooruitzicht was gesteld (idem, § 199).

Tot slot herhaalt de Raad dat het EHRM er standaard op wijst dat om het bestaan van een gevaar op een door artikel 3 van het EVRM verboden behandeling na te gaan, de te verwachten gevolgen van de verwijdering van de verzoeker naar het land van bestemming dienen te worden onderzocht, rekening houdend met de algemene situatie in dat land en met de omstandigheden die eigen zijn aan het geval van de verzoeker. Het EHRM heeft daarbij eveneens al gesteld dat voor een zinnig en grondig onderzoek in het licht van de artikelen 2 en 3 juncto artikel 13 van het EVRM het land van bestemming duidelijk dient te zijn. Zo stelt het Hof in de zaak nr. 43875/09 van 15 april 2014 Asalya t. Turkije waar het vaststelt in § 113 dat het administratief rechtscollege van Ankara geen rekening heeft gehouden met het persoonlijk risico voor de verzoeker: *“the court believes that this deficiency is due, at least to some extent, to the fact that neither the original deportation order nor any subsequent submissions by the Ministry to the domestic courts specified where exactly the applicant would be deported to. Such ambiguity is unacceptable, not only because it exacerbated the applicant’s already precarious position, but also because it inevitably hampered any meaningful examination of the risks involved in his deportation, thus rendering the protection afforded under Article 13 illusory.”*

Er wordt eveneens verwezen naar de zaak nr. 46390/10 Auad t. Bulgarije van 11 oktober 2012 waarin het EHRM in het licht van de artikelen 3 en 13 van het EVRM in § 139 stelt dat bij een verdedigbare grief in het licht van artikel 3 van het EVRM (a) een rigoureuus onderzoek moet gebeuren naar de risico's die redelijkerwijs kunnen worden verwacht door een vreemdeling als resultaat van zijn of haar verwijdering om nationale veiligheidsredenen, omwille van de algemene situatie in het land van bestemming en zijn of haar persoonlijke omstandigheden, (b) het land van bestemming altijd moet zijn aangeduid in een bindende akte en een verandering van bestemming aanvechtbaar moet zijn en (c) het boven vermelde mechanisme moet het onderzoek mogelijk maken naar de vraag of, indien de persoon naar een derde land wordt gezonden, de betrokken persoon een risico kan lopen om van dat land naar het herkomstland te worden gezonden zonder gepast onderzoek naar het risico op mishandeling.

Het gegeven dat verweerder het land van bestemming niet heeft gespecificeerd in de bestreden akte en dit land van bestemming ook uit geen enkel ander stuk van het rechtsplegingsdossier kan blijken, terwijl in voorliggende zaak en gelet op de motieven van de bestreden beslissing zelf blijkt dat verzoeker niet kan terugkeren naar zijn land van herkomst op gevaar van een door artikel 3 van het EVRM verboden behandeling, maakt derhalve des te meer duidelijk dat het bestuur bij de afgifte van het thans bestreden bevel niet voor ogen heeft gehad om verzoeker te vrijwaren van een door artikel 3 van het EVRM verboden behandeling bij het verlaten van het Schengengrondgebied.

In casu moet worden besloten dat door verzoeker een onmiddellijke vertrekverplichting op te leggen zonder het land van bestemming te bepalen terwijl tegelijkertijd duidelijk wordt aangegeven dat verzoeker geenszins dient terug te keren naar zijn land van herkomst, en zonder op enige wijze te onderzoeken naar welk ander land behalve Eritrea verzoeker dan wel kan terugkeren zonder er het risico te lopen om in strijd met artikel 3 van het EVRM te worden uitgezet, artikel 3 van het EVRM is geschonden.

2.10. Het enig middel is, in de besproken mate, gegrond en leidt tot de nietigverklaring van de bestreden beslissing. Een onderzoek van de overige onderdelen van het middel dringt zich niet langer op.

3. Korte debatten

Verzoeker heeft een gegrond middel aangevoerd dat leidt tot de nietigverklaring van de bestreden beslissing. Er is grond om toepassing te maken van artikel 36 van het koninklijk besluit van 21 december 2006 houdende de rechtspleging voor de Raad voor Vreemdelingenbetwistingen. De vordering tot schorsing, als accessorium van het beroep tot nietigverklaring, is zonder voorwerp. Er dient derhalve geen uitspraak te worden gedaan over de exceptie van onontvankelijkheid van de vordering tot schorsing, opgeworpen door verweerder.

4. Kosten

Verzoeker werd het voordeel van de kosteloze rechtspleging toegekend, zodat geen standpunt dient te worden ingenomen inzake de kosten van het geding.

OM DIE REDENEN BESLUIT DE RAAD VOOR VREEMDELINGENBETWISTINGEN:

Artikel 1

De beslissing van de gemachtigde van de staatssecretaris voor Asiel en Migratie van 29 maart 2022 tot afgifte van een bevel om het grondgebied te verlaten wordt vernietigd.

Artikel 2

De vordering tot schorsing is zonder voorwerp.

Aldus te Brussel uitgesproken in openbare terechtzitting op vijftientwintig oktober tweeduizend tweeëntwintig door:

mevr. I. CORNELIS,

wnd. voorzitter, rechter in vreemdelingenzaken

dhr. T. LEYSEN,

griffier

De griffier,

De voorzitter,

T. LEYSEN

I. CORNELIS